

تئوری‌های تصمیم‌گیری در مدیریت

تألیف:

دکتر مهدی اسلام پناه، دکتر سید محمد وحید شمس

سرشناسه	: اسلامپناه، مهدی، ۱۳۶۳
عنوان و نام پدیدآور	: تئوری‌های تصمیم‌گیری در مدیریت/ تألیف مهدی اسلامپناه، سید محمود هاشمی.
مشخصات نشر	: تهران: منشور سمیر، ۱۳۹۷.
مشخصات ظاهری	: ۳۹۵ ص.
شابک	: ۹۷۸-۶۰۰-۴۶۷-۲۴۰-۵
وضعیت فهرست نویسی	: فیبا
موضوع	: تصمیم‌گیری Decision making
موضوع	: مدیریت Management
شناسه افزوده	: ۱۳۵۸ هاشمی، سید محمود،
رده بندی کنگره	: ۱۳۹۷ ت۹/۵الف/ HD۳۰/۲۳
رده بندی دیویی	: ۶۵۸/۳۰۳۰۱
ماره کتابشناسی ملی	: ۵۲۱۲۵۷۲

تئوری‌های تصمیم‌گیری در مدیریت

تألیف: دکتر مهدی اسلامپناه، دکتر سید محمود هاشمی

ویراستار: مسعود آزاد

طراح جلد: آرش هاشمی

ناشر: منشور سمیر

شمارگان: ۵۰۰ نسخه

نوبت چاپ: اول- ۹۷

قیمت: ۴۰۰۰۰۰ ریال

شابک: ۹۷۸-۶۰۰-۴۶۷-۲۴۰-۵

www.manshoorsamir.ir

حق چاپ: ۱۳۹۷، انتشارات منشور سمیر

همه حقوق محفوظ است. هرگونه نسخه‌برداری، اعم از زیراکس و بازنویسی، ذخیره کامپیوتری، اقتباس کلی و جزئی (به جز اقتباس جزئی در نقد و بررسی و اقتباس در گیومه در مستندنویسی و مانند آن‌ها) بدون مجوز کتبی از ناشر ممنوع و از طریق مراجع قانونی قابل پیگیری است.

فهرست

۱۵	مقدمه
۱۷	فصل اول: کلیات تصمیم گیری
۱۸	تصمیم و تصمیم گیری
۲۱	ماهیت و مفهوم تصمیم گیری
۲۲	انواع تصمیم گیری
۲۴	۱- تصمیم گیری معمول و غیر معمول
۲۷	۲- تصمیم گیری کمی و کیفی
۳۱	انواع تصمیم گیری بر مبنای اطلاعات موجود
۳۲	روش ارزش انتظاری (Expected value)
۳۳	نگرشهای مختلف در ارتباط با روشهای تصمیم گیری
۳۵	سطوح تصمیم گیری
۳۶	درجه سختی تصمیم گیری
۳۷	زمان و تصمیم گیری
۳۸	گامهای تصمیم
۴۰	فرآیندهای تصمیم گیری
۴۰	تصمیم گیریهای فردی
۴۰	تصمیم گیریهای گروهی
۴۱	برخی شیوههای تصمیم گیری (با استفاده از گروه)

- ۴۲ تکنیک دلفی (Delphi)
- ۴۲ تصمیم‌گیری‌های سازمانی
- ۴۴ تصمیم‌گیری در سازمان‌های یادگیرنده
- ۴۵ مدل ظرف زیاله
- ۴۸ رویکردهای تصمیم‌گیری
- ۴۸ تصمیم‌گیری عقلایی
- ۵۰ تصمیم‌گیری رفتاری
- ۵۳ تصمیم‌گیری باز
- ۵۴ مدلسازی برای تصمیم
- ۵۵ مدل مطلوبیت مورد انتظار
- ۵۶ عوامل فرهنگی و اجتماعی در تصمیم‌گیری
- ۵۷ مهمترین مفاهیم در مدل رفتاری تصمیم‌گیری سازمانی
- ۵۹ تصمیم‌گیری تدریجی
- ۶۱ تصمیم‌گیری شهودی
- ۶۶ تئوری پندار
- ۷۵ تئوری تعهد
- ۷۶ بهینه‌سازی همبسته
- ۷۶ تصمیم‌گیری شهودی چندوجهی
- ۷۹ تصمیم‌گیری در بحران
- ۸۲ تصمیم‌گیری در شرایط تنش روانشناختی
- ۸۳ کنار آمدن با نقش‌ها

۸۵	 نظام‌های پشتیبانی تصمیم‌گیری
۸۶	 گام‌های برداشته شده برای پروسه تصمیم‌گیری
۸۷	 آفات تصمیم‌گیری
۹۰	 نقش انتظارات در تصمیم‌گیری
۹۲	 مدل شبکه تصمیم‌گیری
۹۴	 تکنولوژی و ایده‌های سازمانی
۹۷	 فصل دوم: تصمیم‌گیری چند معیاره (MCDM)
۱۰۰	 روش‌های تصمیم‌گیری چند معیاره
۱۰۰	 ۱- روش‌های تصمیم‌گیری
۱۰۲	 - روش‌های حل مدل‌ها
۱۰۲	 - مدل‌های کلان در تصمیم‌گیری
۱۰۳	 - مدل‌های تحلیل تصمیم (Decision Analysis Methods)
۱۰۳	 ۲- سیستم‌های چند معیاره
۱۰۳	 - تصمیم‌گیری با معیارهای چندگانه
۱۰۴	 - دسته‌بندی کلی تصمیم‌گیری چند معیاره
۱۲۶	 فصل سوم: تصمیم‌گیری چند شاخصه (MADM)
۱۲۸	 تصمیم‌گیری چند شاخصه (MADM)
۱۳۰	 ارزیابی و بررسی مدل‌های MADM
۱۳۱	 مشخصات اجمالی روش‌ها (در مدل‌های جبرانی و غیر جبرانی):
۱۳۳	 دسته‌بندی انواع مدل‌های تصمیم‌گیری چند شاخصه از نظر نحوه کاربرد
۱۳۳	 مدل‌های تصمیم‌گیری

- ۱۳۴..... مدل‌های غیر جبرانی
- ۱۳۵..... مدل‌های جبرانی
- ۱۳۷..... اصول فرآیند تحلیل سلسله مراتبی
- ۱۳۷..... مراحل روش تحلیل سلسله مراتبی (AHP)
- ۱۳۹..... ۱- وزن دهی به روش AHP
- ۱۳۹..... ۲- فرآیند تحلیل شبکه ANP
- ۱۴۳..... ۳- روش DEA
- ۱۵۱..... ۴- روش گرین- گرین BWM
- ۱۵۳..... ۵- روش لینمب- لینمب Lnm
- ۱۵۴..... ۶- روش آنتروپی شانون
- ۱۵۶..... ۷- روش IDOCRIW
- ۱۵۹..... ۸- روش SWARA
- ۱۶۱..... ۹- روش پرموتاسیون
- ۱۶۱..... ۱۰- روش QUALIFLEX
- ۱۶۴..... ۱۱- روش SMART
- ۱۶۷..... ۱۲- روش REGIME
- ۱۶۹..... ۱۳- روش ORESTE
- ۱۷۱..... ۱۴- روش SIR
- ۱۷۶..... ۱۵- روش EVAMIX
- ۱۷۹..... رتبه بندی گزینه ها
- ۱۸۱..... ۱- الگوریتم تکنیک تاپسیس

۱۸۶.....	۲- ویکورر VIKOR
۱۹۱.....	۳- الکتره ELECTRE
۱۹۶.....	۴- پرومته PROMETHEE
۲۰۰.....	۵- مجموع وزنی ساده SAW
۲۰۱.....	۶- واسپاس WASPAS
۲۰۳.....	۷- مورا و مولث Multi MOORA
۲۰۵.....	۸- آراس ARAS
۲۰۷.....	۹- کوپراس COPRAS
۲۰۹.....	۱۰- ایداس EDAS
۲۱۰.....	۱۱- کوداس CODAS
۲۱۲.....	۱۲- روش Regime
۲۱۷.....	تشکیل ماتریس خودتعاملی ساختاری
۲۱۸.....	ماتریس دریافتی
۲۱۸.....	تعیین روابط و سطح بندی ابعاد و شاخص ها
۲۱۹.....	فصل چهارم: تصمیم گیری چند هدفه (MODM)
۲۲۰.....	تصمیم گیری چند هدفه (MODM)
۲۲۶.....	مدل های چند هدفه و احتمالی
۲۲۶.....	تصمیم گیری گروهی
۲۲۷.....	روش معیار جامع (LP متریک)
۲۳۰.....	روش لکسیکोगرافي (Lexicographic Goal Programming)
۲۳۱.....	برنامه ریزی آرمانی چیشف (Chebyshev Goal Programming)

- ۲۳۲..... روش وزن دهی به اهداف
- ۲۳۴..... روش مربوط به اهداف حددار (رویکرد تبدیل تابع هدف به محدودیت)
- ۲۳۶..... برنامه ریزی آرمانی
- ۲۳۷..... مدل زیر یک نمونه متداول از برنامه ریزی آرمانی است.
- ۲۳۷..... روش برنامه ریزی آرمانی فازی
- ۲۳۸..... مدل افزودنی ساده برنامه ریزی آرمانی
- ۲۴۰..... مدل افزودنی وزن دار برنامه ریزی آرمانی
- ۲۴۱..... مدل افزودنی اولویت دار برنامه ریزی آرمانی
- ۲۴۲..... روش حنان
- ۲۴۳..... روش تبادل و جانشینی
- ۲۴۳..... مراحل اجرای روش تبادل و جایگزینی
- ۲۴۴..... توابع تعدیل
- ۲۴۶..... تابع ارزشی ضمیمه
- ۲۴۸..... روش گرادیان
- ۲۴۸..... مقدار بهینه حرکت و نقطه مقصد
- ۲۴۸..... برای یافتن نقطه مقصد مدل زیر باید حل شود
- ۲۴۸..... مدل گرادیان برای حل یک مسئله K هدفه
- ۲۴۹..... الگوریتم روش گرادیان
- ۲۵۲..... روش ژورن:
- ۲۵۳..... روش زیونتر-والنیوس
- ۲۵۳..... روش SEMOPS

۲۵۴.....	روش گام- STEM
۲۵۴.....	روش مخروطهای ارجحیتی
۲۵۹.....	روش زاپرس
۲۶۱.....	روش تبادل دیداری (VIMDA)
۲۶۲.....	نگاه کلی به روش VIMDA
۲۶۳.....	مراحل انجام WIMD ۱
۲۶۵.....	فصل پنجم تصمیم گیری چند معیاره فازی
۲۶۶.....	تصمیم گیری چند معیاره فازی
۲۶۸.....	کاربردهای روش های فازی
۲۶۹.....	تصمیم گیری در محیط فازی
۲۷۰.....	برنامه ریزی و کنترل موجودی
۲۷۰.....	جانمایی تسهیلات
۲۷۲.....	انواع روشهای تصمیم گیری چند معیاره فازی
۲۷۲.....	۱- تکنیک دلفی فازی
۲۷۸.....	۲- روش فازی زدایی CFCS
۲۷۹.....	۳- روش دیمتل فازی (Fuzzy Dematel)
۲۸۲.....	۴- روش الکتراه فازی
۲۸۶.....	۵- روش SAW فازی
۲۸۸.....	۶- ویکور فازی
۲۸۹.....	۷- سیمپلکس فازی
۲۹۰.....	الگوریتم سیمپلکس فازی

- ۸- برنامه ریزی ریاضی فازی ۲۹۱
- ۹- مدل برنامه ریزی فازی متقارن ۲۹۲
- ۱۰- مدل برنامه ریزی فازی با ضرایب سمت راست فازی ۲۹۳
- ۱۱- مدل برنامه ریزی فازی نامتقارن ۲۹۵
- ۱۲- روش TOPSIS فازی (شباهت به گزینه ایده آل فازی) ۲۹۷
- ۱۳- روش تحلیل سلسله مراتبی فازی AHP ۳۰۲
- ۱۴- روش گسترش یافته تحلیل سلسله مراتبی فازی (FAHP) ۳۰۳
- ۱۵- روش فازی فازی (FUZZY DANP) ۳۱۰
- ۱۶- روش رتبه بندی ریگر ۳۱۱
- ۱۷- روش PROMETHEE فازی ۳۱۳
- ۱۸- تصمیم‌گیری چند هدفه فازی (MOD) ۳۱۵
- فصل ششم: آموزش کاربردی روش‌های تصمیم‌گیری چند شاخصه ۳۱۹
- مثال برای آموزش روش TOPSIS ۳۲۰
- آموزش روش AHP با ذکر مثال: ۳۲۹
- طراحی پرسشنامه خبره ۳۳۰
- مقایسه زوجی گزینه‌ها براساس معیارها ۳۳۲
- آموزش روش الکترون با ذکر مثال: ۳۳۸
- آموزش روش پرموتاسیون با ارائه مثال ۳۴۴
- مثال روش تحلیل شبکه‌ای (ANP) ۳۴۶
- مثال برای روش CODAS ۳۵۱
- مثال عددی روش پرومته (promethe) ۳۵۳

۳۵۶.....	مثال برای روش LINMAP
۳۵۹.....	فصل هفتم: آموزش کاربردی روش های چند معیاره (فازی)
۳۶۰.....	مثال AHP فازی
۳۶۵.....	مثال دلفی فازی
۳۶۶.....	مثال روش دیمتل فازی
۳۷۲.....	مثال OPSIS، فازی (شباهت به گزینه ایده آل فازی)
۳۷۶.....	مثال برای روش بکتره فازی
۳۸۲.....	مثال مدل برنامه ریزی فازی با شرایط سخت راست فازی
۳۸۴.....	مثال تصمیم گیری چند هدفه فازی
۳۸۶.....	منابع فارسی:
۳۸۹.....	منابع لاتین:

مقدمه:

در دنیای رقابتی امروز بقای سازمان‌ها در گرو تصمیم‌گیری صحیح مدیران می‌باشد که اشتباه در این امر، پرداخت هزینه‌های گزافی را برای آن‌ها در پی خواهد داشت. این ضرر و زیان در سازمان‌هایی که حجم عملیاتی بسیار گسترده‌ای را تحت پوشش قرار می‌دهند و میزان قدرت اختیارات مدیران نیز در آن‌ها، بالا می‌باشد، نمود ویژه‌ای پیدا می‌کند و گاهی منجر به انحلال سازمانی خواهد شد. تصمیم‌گیری مدیران سازمان‌ها تحت تاثیر معیارهای کمی و کیفی گوناگونی که با یکدیگر در تعارض هستند، می‌باشد. لذا روش‌های تصمیم‌گیری نوین و کارایی که بتواند با در نظر گرفتن معیارهای مختلف، مدیران را جهت تصمیم‌سازی، صحیح‌تری رساند، مورد نیاز است. در سال‌های اخیر، این مساله، علاقه‌ی محققان و مدیران زیادی را به خود جلب کرده و تکنیک‌های مختلفی توسط آن‌ها در کتب و مجلات علمی به نام‌های گوناگون به چاپ رسیده است. در داخل کشور عزیزمان نیز، برخی از محققان به تهیه منابعی به زبان فارسی پرداخته‌اند، ولی علیرغم تلاش‌های محققان داخلی جهت ارائه این مطالب، کمبود کتب فارسی جامعی که بتواند به مدیران در تصمیم‌سازی کمک کند و هم اینکه به عنوان منبعی جهت تدریس در دانشگاه مورد استفاده قرار گیرد، مشهود است. بنابراین، کتاب حاضر با توجه به خلأ موجود در این زمینه و تجربیات مولفین کتاب در خصوص تصمیم‌گیری‌های چند مرحله‌ای در مدیریت تدوین گردیده است، این کتاب سعی دارد تا بخشی از نیاز مدیران، تصمیم‌گیرندگان و همین‌طور دانشگاهیان را برآورده سازد.